

Bilag til bet. o. lovf. vedr. registreret partnerskab og lov om personnavne m.v.

En mors modstand mod at indgå fælles forældremyndighed med barnets far kunne være, at hun selv erkender, at barnet var bedst tjent med at vokse op hos ham. Hun frygter, at myndighederne netop vil komme til det resultat, hvis den fælles forældremyndighed senere søges ophævet, og der indledes en undersøgelse af forældrenes forhold og forældreevne.

Med denne fremgangsmåde for tildelingen af forældremyndigheden kan man ikke slutte, at det så altid vil være forældremyndighedsindehaveren, der er det største orakel i spørgsmålet om, hvad der er bedst for barnet. Forældremyndighedens placering fortæller måske noget om forældrenes køn, men næppe noget om deres forældreevne.

Myndighederne har efter adoptionslovens §§ 4, 25 a og 25 b pligt til at kontrollere adoptivforældres forhold nøje, før der gives tilladelse til en adoption. Men netop i tilfældet med stedbarns-adoption findes der en undtagelsesbestemmelse, § 4 a, stk. 2, hvorefter adoptivforældrenes forhold ikke skal undersøges.

Det skal præciseres, at dette gælder adoption af stedbørn i almindelighed, og ikke eksplicit i de registrerede forhold.

Indsigelsesret for forældre uden del i forældremyndigheden

Adoptionslovens § 13 giver ganske vist mulighed for at den af forældrene der ikke har del i forældremyndigheden, kan udtale sig om adoptionen. Men han har ikke nogen vetoret, og vi ser undertiden stedbarns-adoptioner på trods af en protest fra den biologiske far.

Vi skal henlede opmærksomheden på FN's børnekonvention, hvori det blandt andet hedder:

Artikel 8 – Beskyttelse af identitet

Statens forpligtelse til at beskytte og om nødvendigt genskabe barnets grundlæggende identitet (navn, nationalitet og familierelationer).

Artikel 9 – Forældres beskyttelse af barnet

Barnets ret til at bo sammen med sine forældre, medmindre dette skønnes uforeneligt med barnets tarv. Barnets ret til at opretholde kontakt til begge forældre, hvis det lever adskilt fra den ene eller dem begge. Statens forpligtelse til at genskabe en sådan kontakt, hvis adskillelsen skyldes årsager iværksat af staten.

Artikel 21 – Adoption

Statens forpligtelse til at sikre, at adoption kun tillades, når det er til barnets bedste.

Danmark ratificerede konventionen i 1991.

Vi ser en umiddelbar modsætning mellem adoptionslovens § 7, stk. 2, og FN's børnekonvention, da det at en af forældrene ikke har del i forældremyndigheden, ikke kan sidestilles med, at det skulle være i modstrid med barnets tarv at bo sammen med – eller opretholde kontakt til denne. Opmærksomheden henledes på statens forpligtelse til at genskabe barnets familierelationer, hvis staten har ansvar for afbrydelsen af kontakten mellem børn og forældre.

Civilretsdirektoratet står foran at skulle afgive en udtalelse til Folketingets Ombudsmand bl.a. om betydningen af børnekonventionens artikel 21 og menneskerettighedskonventionens artikel 8 i en konkret sag, hvor man har tilladt en stedbarns-adoption på trods af den biologiske fars protester. I den konkrete sag er der tale om, at faderen og barnet ikke havde haft kontakt i en længere årrække, men at faderen flere gange havde søgt, men fået afslag på samvær³.

I FN's Menneskerettighedskonventions artikel 8 hedder det:

Enhver har ret til en fyldestgørende oprejsning ved de kompetente nationale domstole for handlinger, der krænker de fundamentale rettigheder, som forfatningen eller loven giver vedkommende.

Vi forudsiger at Danmark meget vel kan få adskillige sager, hvor fædre søger oprejsning for krænkelser af de nævnte bestemmelser. Antallet af potentielle sager vil næppe blive mindre, hvis L 40 vedtages, og der åbnes op for stedbarns-adoption i også registrerede forhold.

Ukendte fædre

Et særligt problem opstår, når moderen ikke er i stand til eller nægter at oplyse, hvem der er far til barnet, på trods af at hun har pligt hertil ifølge børnelovens § 10. Bestemmelsen er med til at sikre at barnet har kendskab til sit biologiske ophav.

Som loven ser ud i dag, har faderen ingen mulighed for at rejse en faderskabssag.

At faderen er ukendt, fortæller derfor ikke så meget om faderen, men en del om moderen. At give hende flere rettigheder på baggrund af hen-